

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE

Clasa a X-a, etapa locală, 11.02.2012

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

1. Se acordă **19 puncte** pentru răspunsul corect și complet:

a. Rate ale natalității mai mici de 10‰: Federația Rusă, Ucraina, Belarus, Lituania, Letonia, Estonia, Republica Moldova, România, Polonia, Germania, Ungaria, Austria, Elveția, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Grecia, Italia, Croația (**4,5p**).

b. Rate ale natalității mai mari de 40,0‰: Mauritania, Mali, Burkina Fasso, Niger, Ciad, Etiopia, Eritreea, Somalia, Madagascar, Tanzania, Zambia, Angola, Afganistan, Yemen, R.D.Congo, Congo, Mozambic (**4,25p**).

c. Contrastele sunt o consecință a diversității comportamentului reproductiv, care, în țările cu rate ale natalității mai mari de 40,0‰ este natural, iar în țările cu rate ale natalității mai mici de 10‰ este rațional (**1p**).

Aceste deosebiri se explică prin diferențele în: nivelul de dezvoltare economică-socială, nivelul de trai, cultural și sanitar, nivelul de urbanizare, prin vârsta la prima naștere, prin politica demografică promovată de fiecare țară, prin nivelul social și cultural (statutul femeii în societate) (**2p**).

d. Rate ale bilanțului natural mai mari de 30‰: Niger, Ciad, Eritreea, Somalia, R.D.Congo, Yemen, Honduras, Guatemala (**2p**).

e. Rate ale bilanțului natural mai mici de 0,0‰: Federația Rusă, Estonia, Letonia, Lituania, Ucraina, Polonia, Germania, Italia, Belarus, Ungaria, România, Bulgaria, Grecia (**3,25p**).

f. Contrastele sunt o urmare a diferențelor dintre valorile foarte mari ale ratei natalității și valorile ratei mortalității specifice țărilor slab dezvoltate și diferenței dintre valorile foarte scăzute ale ratei natalității și valorile crescute ale ratei mortalității din țările dezvoltate. La aceasta se adaugă măsurile legislative și social-economice întreprinse la nivelul fiecărui stat (**2p**).

2. Se acordă **18 puncte** pentru răspunsul corect și complet :

a. *Tipul morfostructural urban* reprezentat prin desen este radiar – concentric (**1,0 p**). Caracteristici: prezența unui centru principal sau a mai multor puncte de atracție, dispuse divergent și concentric față de nucleul central (**1,5 p**). Nucleul comercial central are un conținut social și politic (**0,5 p**), acesta asigurând o bună accesibilitate spre zona centrală și oferind posibilitatea apariției unei magistrale de rocadă (centură) (**1,5 p**). Exemple: Milano, Paris, Moscova, București, Brăila, Giurgiu (**1,5 p**).

b. A – așezare rurală risipită, de munte (**1p**) ; B – așezare rurală răsfirată, de deal/podiș (**1p**) ; C – așezare rurală adunată, de câmpie/depresiune (**1p**)

A – gospodării risipite, aflate la distanțe mari unele de altele, vatra nu este conturată, se suprapune moșiei (**1p**); absența căilor de comunicație (**1p**); infrastructură modestă, rețeaua stradală inexistentă (**1p**);

B – gospodării răsfirate (**1p**); se conturează o rețea stradală dar străzile sunt întortocheate (**1p**); infrastructură variată (**1p**).

C – gospodării adunate (concentrate), vatra bine conturată, delimitată de moșie (**1p**); rețea stradală ordonată (**1p**); infrastructură variată (**1p**)

3. Se acordă **18 puncte** pentru răspunsul corect și complet :

a. **Structura populației pe grupe de vârstă** este expresia divizării populației totale a unui teritoriu în categorii sau grupe de vârstă (**0,5 p**). În țările dezvoltate, populația tânără are o pondere redusă, între 17 și 30 % din totalul populației (**0,5 p**). Cauzele ce privesc ponderea diferită a populației pe grupe de vârstă de la o țară la alta sunt impuse de variațiile natalității și mobilității teritoriale a populației. Reprezentative, în acest sens, sunt Germania, Suedia, Austria, Danemarca, Marea Britanie, Franța etc. (**1,0 p**). În țările în dezvoltare și slab dezvoltate, ponderea populației tinere variază între 40 și 50 % din totalul populației, ca urmare a ratei ridicate a natalității, în multe țări din Africa, Asia de Sud și Sud-Vest, America Latină, precum: Kenya, Niger, Tanzania, R.D.Congo, India, Iordania, Afganistan, Pakistan, Brazilia, Mexic etc (**3,0 p**). Ponderea populației adulte din țările dezvoltate depășește media mondială, variind între 55 și 69 % din totalul populației acestora (**0,5 p**), în timp ce în țările în dezvoltare și slab dezvoltate coboară la 40...50 % (**0,5 p**). Explicația rezidă în vârsta medie mai mare, rata mortalității mai scăzută și rata natalității mai mică decât în țările în dezvoltare sau slab dezvoltate (**1,0 p**).

Pe de altă parte, ponderea populației în vârstă variază între 12 și 20 % din totalul populației, fapt care anunță o structură demografică îmbătrânită (1,0 p), în timp ce, în țările în dezvoltare și slab dezvoltate, ponderea vârstnicilor se situează între 2,0 și 7,0 % (1,0 p).

b. Analiza piramidelor grupelor de vârstă arată următoarele deosebiri:

REPUBLICA DEMOCRATICĂ CONGO	SUEDIA
Bază extinsă (rata natalității ridicată)(1,0 p); Declin al grupelor de vârstă adultă (1,0 p); Vârf ascuțit (pondere redusă a populației vârstnice) (1,0 p); Flancuri concave (pondere redusă a populației adulte și foarte redusă a populației vârstnice și concomitent, rata ridicată a mortalității acesteia (1,5 p);	Bază îngustată (rata natalității redusă și declin puternic al populației tinere) (1,25 p); Vârf aplatizat (pondere mare a populației vârstnice (1,25 p); Flancuri convexe, cu pondere mare a adulților (1,0 p); Formă de amforă (îngustă și alungită) (1,0 p); .

4. Se acordă 16 puncte pentru răspunsul corect și complet

Definiția și formula bilanțului total $B_t = B_n + B_m$, cu definirea termenilor din formulă (3p); definiția și formula bilanțului natural $B_n = N - M$ cu definirea termenilor din formulă (2p); definiția și formula bilanțului migratoriu $B_m = I - E$ cu definirea termenilor din formulă (2p); $B_n = -59\ 137$ loc. (2p) iar în promile -2,71‰ (1p); $B_m = -1571$ loc. (2p) iar în promile -0,07‰ (1p); $B_t = -60\ 708$ loc. (2p) iar în promile -2,78‰ (1p).

5. Se acordă 19 puncte pentru răspunsul corect și complet :

a. Denumirea oficială: Mongolia, Qatar (1,0 p)

Caracteristici:	MONGOLIA	QATAR
Poziția geografică	Asia centrală (0,5 p)	Asia de Sud-Vest (0,5 p)
Forma	Alungită vest – est (0,5 p)	Alungită nord-sud (0,5 p)
Vecinii	Rusia (nord), China (sud) (0,5 p)	Arabia Saudită (sud) și Golful Persic (vest, nord, est) (0,5 p)
Tipul de frontieră	Terestră (0,5 p)	Maritimă și terestră (0,5 p)
Forma de guvernământ	Republică parlamentară (0,5 p)	Monarhie absolută / emirat islamic (0,5 p)
Orașul cu funcție de capitală de stat	Ulan Bator (0,5 p)	Doha (0,5 p)
Forma de relief dominantă / formele de relief dominante	Muntele, podișul, deșertul (0,5 p)	Câmpie deșertică (0,5 p)
Structura de stat	Unitară (0,5 p)	Unitară (0,5 p)

b.

Statul	Forma de guvernământ	Cultul dominant
Nepal	Monarhie constituțională (1,0 p)	Hinduism (1,0 p)
India	Republică / stat federal (1,0 p)	Hinduism (1,0 p)
Pakistan	Republică islamică / stat federal (1,0 p)	Islamism (1,0 p)
Bangladesh	Republică parlamentară (1,0 p)	Islamism (1,0 p)
Sri Lanka	Republică prezidențială (1,0 p)	Budism/hinduism (1,0 p)

Din oficiu: 10 puncte

Total general : 100 puncte